

IZVEŠTAJ O RADU BIBLIOTEKE GRADA BEOGRADA U 1954 GODINI

STRUČNI RAD

Početkom ove godine izvršena je nova organizacija rada u Biblioteci. Otvoreno je Odeljenje kataloga i Odeljenje za izdavanje knjiga i određeni su rukovodioci ovih odeljenja.

Nastavljen je rad na sređivanju kataloga koji je bio započet krajem prošle godine. Rađeno je na prekucavanju kataloških listića koji su bili pisani rukom.

Nastavljeno je inventarisanje knjiga koje su ostale neinventarisane.

Obradeno je 4.455 knjiga.

Otkucano je 14.082 kartona.

Ukupan broj knjiga na kraju 1954 godine iznosi 55.916. Od ovog broja broj dečjih knjiga u Biblioteci iznosi 6.831.

Za čitaonicu za odrasle nabavljeno je 1.451 knjiga za Dinara 627.233, a za Dečje odeljenje 438 knjiga za 75.849.- dinara.

Ukoričene su sve novine i časopisi iz 1953 godine i predati čitaonici na upotrebu.

Za korićenje knjiga, novina i časopisa utrošeno je 158.731.- dinara.

Označene su pečatom knjige iz magacina koje ne treba izdavati van čitaonice kao i kartoni u katalogu.

Preuređeno je Odeljenje Beograda i sređene su knjige po formatu. Izvršena je korektura starih kataloških listića i presigniranje knjiga. Prekucani su novi kataloški listići za ovo Odeljenje.

U nekoliko sporednih prostorijskih nalazile su se mnoge knjige ranije povučene iz fonda za izdavanje iz izvesnih razloga, kao i knjige koje su primane napoklon i iz konfiskacije. Sve su pregledane, izdvojene su one koje treba uključiti u opšti knjižni fond, one koje idu u Odeljenje suvišaka - za razmenu, i one koje su za rashodovanje.

Otvoreno je novo odeljenje koje do tada nije postojalo - Odeljenje suvišaka - za razmenu sa drugim bibliotekama.

Komisija obrazovana od stručnih službenika radila je cele godine na pregledu, odvajanju i proceni knjiga koje su za rashodovanje. Napravljen je spisak ovih knjiga po inventarskim brojevima i cenama i dostavljen je Sekretarijatu da donese odluku. Ukupno je predloženo 3763 knjige za rashodovanje u ukupnoj vrednosti od 410.400.- dinara. Sve ove knjige su dotrajale, iscepane ili bez ikakve umetničke ili naučne vrednosti. Knjige koje nisu potrebne ovoj Biblioteci predate su Narodnoj biblioteci, Univerzitetskoj biblioteci i Biblioteci Ministarstva inostranih poslova. Knjige na nemačkom jeziku iz fašističke literature predate su Centralnom komitetu SKJ.

Spiskovi ovih knjiga po inventarskim brojevima postoje u opštem spisku knjiga predloženih za rashodovanje.

Knjige primljene napoklon iz konfiskacije poč. Milana Đorđevića pregledane su, pa je po skidanju konfiskacije odvojen deo onih knjiga koje su potrebne Biblioteci, a ostale su vraćene njegovim naslednicima. Zadržane knjige Narodna biblioteka je procenila da vrede 120.000 dinara i ovu sumu je isplatio Narodni odbor grada Beograda naslednicima Milana Đorđevića.

Komisija od stručnih službenika vršila je otkup knjiga i odabirala je knjige iz postojećeg fonda koje nisu bile u upotrebi.

Pregledan je ceo fond knjiga u Čitaonici u Dečanskoj ul. i iz ovog fonda povučen je jedan deo knjiga koje su zastarele i koje se ne traže.

NOVINE I ČASOPISI

Biblioteka je bila pretplaćena redovno na sve novine i časopise koji se najviše čitaju. Primala je redovno 22 primerka raznih novina, 28 primeraka raznih časopisa i 4 primerka službenih listova.

BUDŽET U 1954 GODINI

Finansijska sredstva bila su dovoljna za ostvarenje potreba Biblioteke grada Beograda.

Rashodi su izneli u 1954 godini

za lične izdatke	Din. 3,378.063.-
za operativne	" 1,190.306.-
za funkcionalne	" 1,064.278.-
<u>Ukupno</u>	<u>Din. 5,632.647.-</u>

Prihodi su ostvareni

od članarine	Din. 331.998.-
od kazni	" 78.140.-
<u>Ukupno</u>	<u>Din. 410.138.-</u>

KADROVI

Veliki problem za uspešan rad je česta promena stručnih službenika koji ostanu kratko vreme u Biblioteci na radu dok se ne osposobe, a posle nađu bolje mesto, sa većom platom, ili gde se manje radi, tako da naša Biblioteka opet mora da osposobljava kadrove i teško može da unapređuje rad.

Veliki propust je učinjen što dopunske plate kod nas ne mogu da primaju pripravnici, bar sa jednom godinom službe ili sa položenim stručnim ispitom, dok u drugim bibliotekama i sličnim ustanovama koje nisu u sastavu Narodnog odbora primaju dopunske plate čim su postavljani za službenike. Ovo je jedan od razloga zašto službenici odlaze u druge ustanove.

U toku 1954 godine Biblioteka je dobila tri službenika sa srednjom bibliotekarskom školom i sada ih ima četiri. Kao stručni kadrovi nisu se pokazali sposobni za samostalan rad ili za propagandni rad što smo od njih očekivali. Nemaju inicijative; mogu da se upotrebe samo za tehničke poslove.

Na kraju 1954 god. stanje kadrova je bilo ovako:

bibliotekara	3
pripravnika bibliotekara	4
knjižničara	2
pripravnika knjižničara	3
pomoćnih kancelariskih referenata koji rade poslove bibliotečkih tehničara . .	6
administrator	1
kancelariski referent	1
pomoćnih službenika	2
čistačice	4

ukupno 26

honorarna garderoberka	1
honorarni ložač	1
honorarni domaćin zgrade	1

Ukupno 3

Zbog bolovanja je bilo izostanaka . . .	511 dana
izostanaka po odobrenju	51 dan
izostanaka zbog god. odmora	477

Ukupno 1039 dana

ČITAONICA ZA ODRASLE

Upisano članova u Čitaonici za odrasle 3.841.

Izdato knjiga van čitaonice	40.899
izdato knjiga u čitaonici	7.135

Po socijalnom sastavu bilo je članova koji su uzeli knjige

učenika	15.616
studenata	12.660
službenika	3.968
radnika	407
zanatlija	405
penzionera	3.132
domaćica	3.455
ostalih	1.256

Ukupno 40.899

Nije vraćeno knjiga u toku godine . . .	230
podnete tužbe sudu preko Javnog pravo-	
branioštva	78
pismenih opomena poslato dopisnicom	
ili aktom	678

Problem nevraćenih knjiga stalno je aktuelan. Ima članova

koji se jednom upišu, odnesu knjigu i više se ne pojavljuju, a knjigu ne vraćaju. Posle određenog roka šalju im se pismene opomene. Ukoliko i posle ovih opomena dužnici ne vrate knjigu podnose se tužbe sudu preko Javnog pravobranioštva za naknadu štete. Najveći problem predstavljaju netačne adrese, tako da se mnoga lica ne mogu pronaći. Za ovakve članove adrese se traže od Centralne prijavnice što umnogome otežava rad oko prikupljanja nevraćenih knjiga. Kurir odlazi lično u stan, pa često ne nađe onoga koga traži, a biva i oteran i izgrđen. Ne samo članovi da ne vraćaju knjige, već ih često ne vraćaju ni lica koja uzmu knjigu na revers, bilo za ličnu upotrebu, bilo z areku ustanovu. Knjige na revers izdaju se samo uz odobrenje upravnika. Postu-

pak je isti kao i sa članovima. I protiv ovih lica, ukoliko ne vrate knjigu, predaju se tužbe sudu za naknadu troškova.

Ukupno je podneto 15 tužbi za uzete knjige iz ranijih godina. Od ovog broja 7 lica je platilo otštetu i kaznu za izgubljenju knjigu, 5 lica je vratilo knjigu i platilo samo kaznu i sudske troškove, a za 3 lica su povučene tužbe iz razloga što se ova lica nisu mogla pronaći zbog netačnih adresa.

U Odeljenju za izdavanje knjiga rad je ometala nestašica struje. Ovo Odeljenje nije moglo da radi preko cele godine neprekidno od 8 do 20 časova sa publikom kao što je uobičajeno, već je moralo povremeno biti i zatvoreno.

Knjige se donose iz magacina teretnim liftom. Kada nema struje lift ne može da se upotrebi i zakoči se ceo rad. Da se i ne govori o nestancima struje u popodnevnom časovima kada cela čitaonica ostane u mraku i kada puna čitaonica publike čeka na red da dobije knjigu. Pri običnoj gas lampi posao ne može da se obavlja, jer može da se desi da neko odnese knjigu i da se ne zaduži. U ovakvim slučajevima, uvek kada je čitaonica ostajala u mraku, morao se obustaviti rad sa publikom. Prirodno je da je publika često negodovala što nije mogla da dobije knjigu, ali ovome se nije moglo pomoći.

Članarina se naplaćivala po 20.- dinara mesečno za odrasle, a za upis po 10.- dinara; kazna za knjige koje se vraćaju posle određenog roka od 15 dana, naplaćivala se po 2.- dinara za svaki zadocnjeni dan.

DEČJE ODELJENJE

U Dečjem odeljenju knjižni fond broji 6.831 knjigu.

U toku 1954 godine nabavljeno je 438 novih knjiga za ukupno 75.849.- dinara.

Rashodovano je 64 starih, dotrajalih i iscepanih knjiga od 1950 do 1953 god. i ispisano iz inventara.

Sve nove knjige obrađene su i inventarisane.

Dečje odeljenje do kraja 1954 god. imalo je upisanih 740 članova.

Ukupno je izdato knjiga 9.639

prosečno ima dece	45
posetilaca koji čitaju dnevnu štampu bilo je	2.048
devojčica	5.218
dečaka	5.527

Ova biblioteka pretplaćena je na dečju štampu iz Beograda i drugih gradova naše zemlje. Redovno prima Politikin zabavnik, Pionire, Poletarac i Zmaj iz Beograda, Veselu svezku i Glas pionira iz Sarajeva, Ciciban iz Ljubljane i Radost iz Zagreba.

I ovde je problem slanje opomena neurednim članovima. Opomene se šalju deci kartom u stan ili aktom preko škole. Samo što prema deci ne mogu da se primene mere kao prema odraslima i deca ne mogu da se tuže sudu zbog nevraćenih knjiga. Opominju se i roditelji ali često bez uspeha.

U toku godine nije vraćeno 59 knjiga.

Deca članarinu plaćaju 10.- dinara mesečno, a kaznu za nevraćene knjige po 2.- dinara dnevno.

Redovno su slušane radio emisije za decu. U mesecu februaru vršeno je snimanje u ovom Odeljenju. Snimljen je jedan sat rada koji je sutra dan emitovan preko radija u emisiji za decu.

U Dečjem odeljenju radi se pedagoški sa decom. Održavaju se čitalački časovi na kojima bibliotekar čita deci priče ili pesme najnovijih izdanja. Ili deca recituju ili čitaju svoja dela ili se održi i poneko muzičko veče na kome deca sviraju. Ovakvih priredbi bilo je u toku godine 9. One se održavaju obično posle podne, a deca se ranije pozovu preko objave u Biblioteci. Prosečno prisustvuje ovim predavanjima oko 50 dece.

Oktoobra meseca proslavljena je Dečja nedelja. Otvorena je bila izložba dečjih knjiga na našem i stranim jezicima. Održano je jedno književno veče na kome je književnik Aleksander Vučo pročitao deci jednu svoju priču u stihovima.

U toku ove nedelje prikazana su i tri dečja filma.

Povodom Nove godine održana je 29 decembra dečja priredba. Okupljena je velika jelka. Deca su recitovala recitacije. Prikazana su tri dečja filma, - dva su bila kolorisana. Ovoj priredbi je prisustvovalo oko 150 dece.

U Dečjem odeljenju rade dva službenika. Ovo Odeljenje radi dvaput nedeljno posle podne, ponedelnikom i četvrtkom, od 13 do 20 časova, a utornikom, sredom i subotom od 7 do 14 časova. Petkom se ne radi sa decom.

ČITAONICA U DEČANSKOJ UL. Br. 12

1 jula 1954 god. Narodni odbor grada Beograda doneo je odluku o preuzimanju čitaonice u Dečanskoj ul.br.12 od strane Centralnog veća Saveza sindikata Jugoslavije i priprajanju ove čitaonice Biblioteci grada Beograda.

Sa čitaonicom preuzet je celokupan inventar koji se nalazio u njoj, nameštaj i knjige. Za nameštaj je Narodni odbor grada Beograda isplatio Centralnom veću Saveza sindikata Jugoslavije iznos od 1,310.437 dinara, a knjige su preuzete bez naknade. I nameštaj i knjige su primljene po knjigama inventara. Primljeni inventar je lep, moderan i skoro nov.

Preuzet je i jedan službenik koji je do tada radio u ovoj čitaonici i jedna čistačica. Pošto je čitaonica otvorena preko celog dana za publiku od 8 izjutra do 20 časova i radi u dve smene trebalo je odmah pronaći još jednog službenika - knjižničara. Drugi službenik je upućen na rad 1 septembra 1954 god. iako rešenje za njegovo postavljenje nije stiglo ni do kraja godine.

Novembra meseca angažovane su i dve garderoberke za honorarni rad za vreme zime.

Kako je trebalo iznova organizovati rad u ovoj čitaonici u vreme kada ni Biblioteka grada Beograda nije radila, tj. jula meseca, rešeno je da se i ova čitaonica zatvori toga meseca. Trebalo je blagovremeno izvršiti pretplatu na sve novine i časopise koje je do tada primala ova čitaonica da publika ne bi osetila promenu rukovodstva.

Novine i časopisi pretplaćeni su jula meseca, ukupno 34 raznih novina i časopisa u 50 primeraka, tako da je čitaonica otvorena za publiku 1 avgusta 1954 god. Novine i časopisi se primaju iz svih naših republika.

Ova čitaonica ima oko 2000 knjiga. Knjige se izdaju na čitanje samo u čitaonici.

Za vreme od pet meseci, tj. od 1 avgusta do 31 decembra bilo je ukupno 20.000 posetilaca. Uglavnom je bilo najviše studenata.

Do kraja 1954 god. Biblioteka je odvajala kredit samo za najnužnije potrebe za ovu čitaonicu pošto nije imala predviđen budžet, pa je iz svojih sredstava morala da pretplati svu štampu, da nabavlja čistački materijal, da plaća osvetljenje i sl. Troškovi centralnog grejanja ostali su da se plate u idućoj godini.

BIBLIOTEKA U NEMANJINOJ ul.br.28

STRUČNI RAD

U toku 1954 god. uglavnom se radilo na preinventarisanju knjiga, uvođenju decimalne klasifikacije i izradi kataloga. Rad je bio dosta usporen, jer je trebalo izdvojiti i odbaciti knjige koje su zastarele. Priličan broj ovih knjiga nasleđen je od bivše Komore koje su teže za obradu.

Ova Biblioteka ima oko 9.000 knjiga. Vrednost ovih knjiga iznosi 677.819 dinara.

U toku godine nabavljeno je 775 novih knjiga za Din. 99.536

Ukorišćeno je 207 knjiga za ukupno Dinara 33.164.-

Prosečno dnevno posetilaca 70

Prosečno dnevno čitalaca dnevne štampe
bilo je 40

Ukupno posetilaca u toku 1954 god. bilo je oko 20.000

Nije vraćeno iz 1953 god. 53 knjige

Upisano članova do kraja godine bilo je 1.406

od tog broja:

učenika	715
službenika	272
studenata	128
učenika u privredi	131
radnika	69
domaćica	53
penzionera	33
ostalih	5

Svega 1.406

=====

Problem biblioteke je socijalni sastav članova. Većinu članova čine srednjoškolci. Cilj ove Biblioteke nije da oko sebe sakupi školsku omladinu, već prvenstveno radnike i radničku omladinu. Međutim, posle učenika na drugo mesto dolaze službenici, dok je broj radnika i radničke omladine neznatan.

U poslednjem tromesečju posvećena je mnogo veća pažnja propagandi knjige. Održano je predavanje u domu "Aleksa Dejović" - O značaju knjige, - na kome je prisustvovalo oko 400 učenika. Predavanje je uspelo, jer se posle ovoga upisalo u Biblioteku 126 učenika ovog doma. Ovi učenici koriste Biblioteku besplatno.

U toku Dečje nedelje Biblioteka je izložila 250 knjiga u izlozima KUD "Abrašević", a jednoj organizaciji Socijalističkog saveza pozajmljene su knjige za izložbu.

Priredena je i jedna izložba u "Partizanu" sa oko 600 posetilaca.

NOVINE I ČASOPISI

Biblioteka je pretplaćena na 8 raznih novina: Borbu, Politiku, Radnik, Omladinu, Vesnik u sredu, Naš Vesnik, NIN i Beogradske novine i na 9 raznih časopisa: Našu stvarnost, Komunist, Književnost, Letopis Matice srpske, Ekonomsku politiku, Knjižničara. Otkrića, Dugu i Bibliotekara.

Problem ove Biblioteke je što nema čitaonicu za publiku koja bi samo služila kao čitaonica novina.

BUDŽET U 1954 god.

Sva sredstva koja su dobijena nisu iskorišćena do kraja 1954 god., pošto se nije unapred moglo predvideti koliko će biti potrebno za održavanje ove Biblioteke.

Rashodi su izneli:

za lične izdatke	Din.	479.061
za operativne	"	104.211
za funkcionalne	"	330.455

Ukupno Din. 913.727

Prihodi su ostvareni:

od članarine	Din.	88.225
------------------------	------	--------

od kazni Din. 4.973

Ukupno prihodi Din. 93.198

KADROVI

Ova Biblioteka ima 3 službenika i jednog pomoćnog službenika. Od ovih službenika samo jedan ima stručne kvalifikacije za knjižničara, dok su druga dva razvrstana u zvanju pomoćnog kancelariskog referenta, jer nemaju čak ni nepotpunu srednju školu. Ovi službenici su zatečeni prilikom preuzimanja Biblioteke od Mesnog sindikalnog veća.

RADNO VREME

Biblioteka radi svakog dana posle podne od 12 do 19 časova, a petkom je zatvorena za publiku. Službenici tada rade svoje interne poslove pre podne u kancelarisko vreme.

S.F. - S.N.

Zamenjuje Upravnika,

(Signature)

/Radoslav L. Janković/

IZOSTANCI U 1954 GODINI

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	god odn	
1. Petrović Bosiljka, upravnik													30	
2. Delibašić Mihailo, profesor	30	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/		
3. Janković Radoslav, bibliotekar	8	-	1	-	-	10	1	-	-	-	-	-	30	
4. Mijatović Desanka, bibliot.	19	28	10	-	1	19	6	21	-	-	-	-	25	
5. Rađević Vukašin, bibliot.	-	-	3	-	-	3	2	-	-	-	-	-	30	
6. Damjanović Nikola, pr.bibliot.	-	-	-	7	4	-	11	17	-	1	-	-	20	
7. Đurđulov Branko, pr.bibliot.	-	6	-	-	1	-	-	4	-	10	-	-	20	
8. Camaj Boginja, pr.bibliot.	/	/	/	-	-	1	2	11	9	4	5	1	20	
9. Vuković Deša, pr. bibliot.	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	
10. Jovanović Dejana, knjižnič.	3	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	30	
11. Jovanović Miodrag, knjižnič.	30	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	
12. Ivanović Zagorka, knjižnič.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	22	
13. Nešić Danica, knjižničar	2	1	-	3	-	4	-	1	4	2	-	-	21	
14. Milutinović Nadežda, knjižn.	-	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	
15. Jovanović Zora, knjižnič.	-	-	-	2	1	1	-	-	1	-	-	1	22	
16. Jović Vidosava, knjižnič.	-	1	1	-	-	-	-	-	11	11	-	-	20	
17. Nemanjić Miloš, pr.knjižn.	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	
18. Kovač Tomislav, pr.knjižn.	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	
19. Kovačević Zora, viši ref.	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	
20. Stevanović Ljubinka, adm.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	23	
21. Andrić Ljiljana, kanc.ref.	/	/	-	2	1	2	2	1	2	6	14	1	15	
22. Kodrić Mirjana, pom.kanc.ref.	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	15	25	
23. Nikolić Dragoslava, "	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6	-	4	20	
24. Santo Margita, "	3	4	12	24	-	1	1	1	3	-	1	10	20	
25. Halilović Branko, "	-	-	-	-	18	-	-	-	1	1	-	-	20	
26. Dimitrijević Vera, "	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	20	
27. Mirković Vidosava, pom.služb.	15	-	-	1	-	7	1	-	-	5	2	2	17	
28. Petrović Mihailo, pom.služb.	15	14	2	6	-	-	-	/	/	/	/	/	-	
29. Stojanović Slavka, "	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	-	
30. Pejović Ljubica, pom služb.	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	
31. Jovanović Anđa, čistačica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	7	20	
32. Stefanović Dara, čistačica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	17	
33. Tepavčević Anka, čistačica	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	20	
34. Matović Dušanka, čistačica	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	-	-	-	
35. Cerar Štefanija, hon.gard.	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	
36. Sairi Tait, ložač	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	-	-	-	
	562	125	54	29	46	26	57	26	56	22	47	24	50	477